

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 15–16 березня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

моделі перекладу англомовних політичних блендів українською мовою. Результати дослідження можуть бути використані у роботі з політичними текстами, зокрема перекладі блендів політичного дискурсу, а також у процесі підготовки студентів – перекладачів.

1. Вашист К. М. Функціонально – прагматичні тенденції торгових найменувань. / Філологічні трактати. / К. М. Вашист. – Суми: СумДУ. – Т. 9. – № 4. – С. 20-25
2. Куманицина Е. И. Лингвокреативный аспект англоязычной массовой коммуникации: языковая игра в британских и североамериканских масс-медиа: автореф. дисс. ... канд. филолог. наук: 10.02.04 / Е. И. Куманицина. – Волгоград, 2006. – 20 с.
3. Олянич А. В. Презентационная теория дискурса: монографія / А. В. Олянич. – Волгоград: Парадигма, 2004. – 507 с.
4. Медвідь О. М. Комп'ютерний сленг / О. М. Медвідь // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологічні науки. — 2005. — №6(78). — С. 50-56.

WAYS OF TRANSLATION OF ONOMASTIC REALIA WORDS FROM GERMAN INTO UKRAINIAN

Oleksandra Herus,

Anna Kulyk

(Sumy State University)

Research Supervisor – PhD in Philological Sciences, Associate Professor

Baranova S. V.

Realia (from Latin – “fact”, “event”, “thing”) are the words and phrases that denote the names of objects, phenomena related to the geographical environment, culture, and material everyday life or social-historical peculiarities of the nation, country, tribe, and reflect national, local or historical color [1, 47]. Such words have no analogies in other languages, and therefore cannot be translated in a general way, because they require a special approach. On the one hand, realia help to emphasize the features of a certain nation, but on the other, they are real hindrances for an interpreter who must save the author's style in the most accurate way.

There are different types of classifications of realia. Many scientists learn this concept from the aspect of culture-oriented linguistics and

translation. Therefore, linguists define a group of **onomastic realia** (place names (toponyms), names of historical and public figures, scientists, writers, artists, popular athletes, characters, names of works of literature; historical facts and events in the life of the country; the names of state and public institutions); **appellative realia** (some words (including the well-known terms) related to the fields of government, public and political life, law, military science, art, education, everyday life, traditions and ceremonies, etc.); **realia of aphoristic character** (quotations, idioms and collocations) [2, 82-86].

Onomastic realia as a recognized term denote realia which are proper names. A lot of philologists considered the issue of onomastic realia in their studies; among them there are S. Vlahov, S. Florin, R. Zorivchak, V. Komisarov, Y. Retzker, A. Schweitzer, A. Fedorov, S. Shvachko, A. Voloshyna, O. Schweitzer.

Proper names have a bright connotative meaning informing about local and national features of the particular object. Some researchers determine proper names as onomastic realia on the basis of their ability to denote unique person or place. According to researches of S. Vlahov and S. Florin, main ways of conveying in translation are inherent in proper nouns as lexical category:

- transcription (translation at the level of phonemes);
- transliteration (translation at the level of graphemes);
- loan translation (calquing).

Most of onomastic realia are translated with the use of **transcription** (names of people, nicknames, place names, names of organizations, books, etc.) Transcription of realia implies mechanical conveying of units from the German language into a target language with graphical tools and maximal approximation to the original forms. For example: *Goethe* – *Гете*, *Wehrmacht* – *Вермахт*, *die Mosel* – *Мозель (річка)* [3]. The **transliteration** of German proper names, names of magazines or newspapers, and geographical ones is conveyed with letters of the Ukrainian alphabet without considering the peculiarities of pronunciation. For example: *Oktoberfest* - *Окtoberфест*, *der Friedrich Dürrenmatt* - *Фрідріх Дюрренматт*. The above mentioned ways of translation are often united in one term – **transcoding**.

The last way of translation of onomastic realia is **loan translation**, which can mean the translation of the realia where the components of the lexical units are replaced by their correspondent units (equivalents) in the target language. For example: *Humboldt-Universität zu Berlin* –

Берлінський університет імені Гумбольта, Feuerland – Вогненна Земля. Sometimes this way of translation can be used together with transcription/transliteration. For instance: Neue Rheinische Zeitung – Нова Рейнська газета/ Нойє Райніше Цайтунг; Frankfurter Allgemeine Zeitung – Франкфуртер Альгемайне Цайтунг.

In conclusion, proper names are elements of extra-linguistic reality and must be reflected in the target text. The close relationship of proper names with certain people, culture, national traditions relates them to the onomastic realia.

1. Влахов С. И., Флорин С. П. Непереваемое в переводе. – М.: Валент, 2009. – 360 с.
2. Томахин Г. Д. Прагматический аспект лексического фона слова// Филологические науки. — 1988. № 5.- С.82-90.
3. АБВУД Lingvo Dictionary [Електронний ресурс.] – Режим доступу: www.lingvolive.com
4. Баранова С. В. Актуальні питання методики викладання перекладу. «Вісник» Сумського державного університету, серія “Філологічні науки”. – Суми: - №4(37), 2002

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ЗБІРЦІ М. В. ГОГОЛЯ «ПЕТЕРБУРЗЬКІ ПОВІСТІ»

Денисенко А. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викладач Прокопенко А. В.

Український та російський письменник М. В. Гоголь – класик російської літератури, вважається найвизначнішим з представників «української школи». Був одним із засновників реалізму та заклав соціально-критичний напрямок в російській літературі. Мова творів Гоголя, його сатирична манера мала незаперечний вплив на розвиток російської літературно-художньої мови. Однією з особливостей стилю Гоголя була його здатність вправно змішувати російську і українську мову, високий стиль і жаргон, канцелярський, поміщицький, мисливський, лакейський, картярський, міщанський,